

Бекітемін
Академиялық Кеңес
төрағасы

Макулов К. К.
(Академиялық кеңесінің
28.03.2025 күнгі № 7
хаттамасы)

**БІТІРУ ЖҰМЫСТАРЫН/ЖОБАЛАРЫН ЖӘНЕ КУРСТЫҚ
ЖҰМЫСТАРДЫ/ЖОБАЛАРДЫ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ РӘСІМДЕУ БОЙЫНША
НҰСҚАУЛЫҚ**

Ақтау, 2025

Мазмұны

1. МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	3
2. ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН БЕЛГІЛЕР.....	3
3. ҰҒЫМДАР МЕН АНЫҚТАМАЛАР.....	3
4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	4
5. МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫ /ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	4
5.1. МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫ /ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА АРНАЛҒАН ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	4
5.2. МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫҢ/ЖОБАНЫҢ ТАҚЫРЫБЫНА, МАЗМҰНЫНА ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫМЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	6
6. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	9
6.1. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА АРНАЛҒАН ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	9
6.2. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБА ТАҚЫРЫБЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	10
6.3. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБАНЫ ЖАЗУ ЕРЕЖЕЛЕРІНІҢ ТАЛАПТАРЫ.....	10
6.4. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	12
7. КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫ/ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	13
7.1. КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫ /ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА АРНАЛҒАН ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР.....	13
7.2. КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫҢ /ЖОБАНЫҢ МАЗМҰНЫНА, ТАҚЫРЫБЫНА ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫМЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	13
7.3. БАСШЫНЫҢ МІНДЕТТЕРІ.....	14
7.4. КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫ/ЖОБАНЫ ҚОРҒАУ ТӘРТІБІ.....	15
8. БІТІРУ ЖҰМЫСТАРЫН/ЖОБАЛАРЫН ЖӘНЕ КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ/ЖОБАЛАРДЫ РӘСІМДЕУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ЖАЛПЫ ТАЛАПТАР.....	15
9. БІТІРУ ЖҰМЫСЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІН ЕНГІЗУ.....	20
Қосымша 1.....	22
Қосымша 2.....	23
Қосымша 3.....	24
Қосымша 4.....	25

1. МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 Осы нұсқаулық Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті КЕАҚ-та (бұдан әрі - Есенов университеті) бітіру жұмыстарын/жобаларын, курстық жұмыстарды/жобаларын дайындауға және рәсімдеуге қойылатын талаптарды реттейді.

1.2 Бітіруші жұмыстарды/жобаларды және курстық жұмыстарды/ жобаларды дайындау және рәсімдеу бойынша нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) университет ішінде қолдануға арналған.

1.3 Осы нұсқаулық төменде көрсетілген нормативты актілер негізінде әзірленген:

1) Қазақстан Республикасының 27.07.2007 жылғы № 319-III "Білім туралы" Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен);

2) ҚР БҒМ 30.10.2018 жылғы № 595 бұйрығымен бекітілген тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары (өзгерістерімен және толықтыруларымен);

3) ҚР Білім және ғылым министрлігінің 20.04.2011 жылғы № 152 бұйрығымен бекітілген кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары (өзгерістермен және толықтырулармен);

4) Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы (өзгерістермен және толықтырулармен);

5) "Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті" КЕАҚ академиялық адалдық кодексі;

6) "Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті" КЕАҚ-да білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізу қағидалары және қарыз алуға жазбаша жұмыстарды тексеру жөніндегі нұсқаулықтар.

7) "Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті"КЕАҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты.

8) "Ш.Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті"КЕАҚ Академиялық саясаты.

Ескерту. 1.3 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

2. ҚЫСҚАРТУЛАР МЕН БЕЛГІЛЕР

ААЖ	– Автоматтандырылған ақпараттық жүйе
АК	– Аттестациялық комиссия
КҚБЖ	– Конструкторлық құжаттаманың бірыңғай жүйесі
ҚР ҒЖБМ	– Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
БББ	– Білім беру бағдарламасы
ПОҚ	– Профессорлық-оқытушылық құрам
ОӘБ	– Оқу-әдістемелік басқарма
ӘОЖ	– Әмбебап ондық жіктеу
Есенов университеті	– Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университеті КЕАҚ

3. ҰҒЫМДАР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы нұсқаулықта төмендегі негізгі ұғымдар мен анықтамалар пайдаланылады:

1) дипломдық жұмыс/жоба - бұл білім беру бағдарламасында қарастырылған құзыреттіліктерді игеру деңгейін көрсететін университет студенттерінің жазбаша бітіру зерттеуі;

2) курстық жұмыс/жоба (КЖ/КЖ) - бұл есептік немесе әдістемелік бағыттағы жеке теориялық және практикалық жұмыс түрінде ұсынылған базалық және профильді пәндер бойынша жазбаша жұмыс;

3) магистрлік диссертация-таңдалған білім беру бағдарламасы саласындағы өзекті ғылыми проблеманы әзірлеуді қамтитын дербес ғылыми зерттеу болып табылатын ғылыми-педагогикалық бағыттағы магистранттың бітіру жұмысы;

4) магистрлік жоба-таңдалған білім беру бағдарламасы саласындағы өзекті қолданбалы проблеманы әзірлеуді қамтитын дербес эксперименттік зерттеу болып табылатын бейінді бағыттағы магистранттың бітіру жұмысы;

5) пікір - магистрлік диссертацияны/жобаны зерделеу негізінде дайындалған, жұмыстың күшті және әлсіз жақтары, жүргізілген зерттеудің дербестігі көрсетілген және "қорғауға рұқсат ету" немесе "қорғауға жол бермеу" дәлелді қорытындысы көрсетілген магистрлік диссертация/жоба туралы ғылыми жетекшінің пікірі.

6) рецензия - балдык-рейтингтік әріптік жүйе бойынша бағасы және тиісті академиялық дәрежені беру мүмкіндігі көрсетілген дәлелді қорытынды берілетін жұмыс бейініне сәйкес келетін сыртқы маманның сараптамалық пікірі.

7) плагиат - бөтен идеялардың немесе өнертабыстардың авторлығын қасақана иемдену және өз атымен бөтен туындыны, қарыз алу көзін көрсетпей бөтен туындылардың үзінділерін жариялау.

8) академиялық адалдық - оқуда және академиялық жұмыста адал, әділ, құрметпен және жауапкершілікпен әрекет етуді білдіреді.

Ескерту. 3 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

4. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

4.1 Бұл нұсқаулықт құрылымға, құрамдас бөліктердің мазмұнына, бітіру жұмыстарын/жобаларды және курстық жұмыстарды/жобаларды рәсімдеу ережелеріне қойылатын талаптарды қамтиды

4.2 Білім алушылардың курстық, дипломдық жұмыстары/жобалары, магистрлік диссертациялары/жобалары жазбаша жұмыстарды плагиатқа тексеру жөніндегі нұсқаулық негізінде антиплагиат жүйесін пайдалана отырып тексеруден өтеді.

4.3 Бітіру жұмыстарының электрондық нұсқаларын (дипломдық жұмыстар/жобалар, магистрлік диссертациялар/жобалар) АҚ техникалық хатшысы УЕ 203-07-2024 нысанына сәйкес рәсімделген акт бойынша кітапханаға тапсырады. Білім алушылар техникалық хатшыға бітіру жұмысының түсіндірме жазбасының соңғы электрондық нұсқасын қорғауға дейін дискідегі PDF форматында тапсыруға міндетті. Техникалық хатшы бітіру жұмыстарын кітапханаға тапсырар алдында электронды нұсқаны қағаз нұсқасымен салыстырады.

Ескерту. 4.3 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

5. МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯНЫ/ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Магистрлік диссертацияны /жобаны дайындауға арналған жалпы ережелер

5.1.1 Магистр академиялық дәрежесін алу үшін диссертация таңдалған білім саласындағы ғылыми мәселелерді шығармашылықпен қалыптастырып, шеше алатын

түлектің біліктілігін анықтайтын нақты бағыт бойынша біліктілік ғылыми-зерттеу жұмысы болуы тиіс.

Магистр академиялық дәрежесін алуға арналған жоба таңдалған білім саласындағы қолданбалы мәселелерді шығармашылықпен қалыптастырып, шеше отырып, түлектің біліктілігін анықтайтын нақты бағыт бойынша біліктілік эксперименталды-зерттеу жұмысы болуы керек.

5.1.2 Диссертация автордың көпшілік алдында қорғау үшін ұсынған ғылыми ережелерінің нәтижелерінің жиынтығын қамтуы керек. Магистрлік диссертация ғылыми сипаттағы жеке бітіру жұмысы болып табылады.

Жобада автор көпшілік алдында қорғау үшін ұсынған қолданбалы шешімдер мен ұсыныстардың нәтижелері жиынтығы болуы керек. Магистрлік жобаны білім алушылар тобы орындайды және қолданбалы сипатқа ие. Топтағы білім алушылардың саны ПОҚ-ның педагогикалық жүктемесін есептеу үшін оқу жылына арналған уақыт нормаларымен айкындалады.

5.1.3 Магистрлік диссертация/жоба ретінде ғылыми/қолданбалы бағыты бар кәсіпкерлік немесе инновациялық жобаларды қорғауға жол беріледі.

5.1.4 Магистрлік диссертацияларға/жобаларға ғылыми жетекшілік "ғылым кандидаты" немесе "ғылым докторы" немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" ғылыми дәрежесі немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" академиялық дәрежесі немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" дәрежесі, кемінде үш жыл ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілі бар, білім және ғылым саласындағы уәкілетті орган бекіткен ғылыми қызметтің негізгі нәтижелерін жариялауға ұсынылатын ғылыми басылымдардың тізбесіне (бұдан әрі – Басылымдар тізбесі) енгізілген басылымдарда соңғы бес жыл ішінде 5 ғылыми мақаланың және JCR (ЖСР) деректері бойынша импакт-факторы бар немесе Science Citation Index Expanded (Сайнс Цитэйшн Индекс Экспандед), Social Science Citation Index (Сошиал Сайнс Цитэйшн Индекс) или Arts and Humanities Citation Index (Арте энд Хьюмэнитис Цитэйшн Индекс) в Web of Science Core Collection (Вэб оф Сайнс Кор Коллекшн) базаларының бірінде индекстелетін немесе Scopus (Скопус) деректер базасында CiteScore (СайтСкор) бойынша процентиль көрсеткіші кемінде 25 болатын халықаралық рецензияланатын ғылыми журналда 1 ғылыми мақаланың авторы болып табылатын оқытушылар жүзеге асырады.

5.1.5 Магистрлік диссертацияны/жобаны әртүрлі білім беру бағдарламаларының қиылысында орындаған жағдайда ғылыми басшылыққа 5.1.4-тармақта келтірілген біліктілік талаптарына сәйкес ғылыми кеңесшіні қосымша тағайындауға жол беріледі.

5.1.6 Магистрлік диссертация/жоба стандарт талаптарына сәйкес магистранттың кәсіби біліктілік деңгейін және оның ғылыми-зерттеу/ эксперименттік-зерттеу танымының әдіснамасын меңгеру дәрежесін айқындайды және бітірушіге тиісті білім беру бағдарламасы бойынша магистр академиялық дәрежесін беру үшін негіз болып табылады.

5.1.7 Магистрлік диссертация/жоба келесі талаптарға сәйкес болған жағдайда қорғауға жіберіледі:

- жетекшінің оң пікірі;
- ғылыми басылымдарда/конференция материалдарында жарияланған диссертация/жоба тақырыбы бойынша кемінде 1 мақала;
- жұмыс профиліне сәйкес келетін маманның 1 пікірі (рецензия). Рецензияда диссертацияның толық сипаттамасы, бағасы ("өте жақсы", "жақсы", "қанағаттанарлық" немесе "қанағаттанарлықсыз") және тиісті мамандық бойынша магистр дәрежесін беру мүмкіндігі көрсетілуі тиіс;
- ғылыми жетекшінің қорытындысы қанағаттанарлықсыз болған жағдайда магистрант диссертацияны/жобаны қорғауға жіберілмейді.

Магистрант магистрлік диссертацияны/жобаны рецензенттің оң және теріс қорытындысы болған жағдайда қорғауға жіберіледі.

Рецензенттің теріс қорытындысы болған жағдайда магистрант рецензияда ұсынылған ескертулерге жазбаша жауапта дәлелді негіздемелер келтіруге тиіс.

Ескерту. 5.1.7 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

5.2 Магистрлік диссертацияның/жобаның тақырыбына, мазмұнына және құрылымына қойылатын талаптар

5.2.1 Магистрлік диссертацияның тақырыбы зерттеудің теориялық және практикалық бағытын көрсете алады. Теориялық бағытты таңдау кезінде зерттелетін мәселелердің теориялық және әдіснамалық негіздерін әзірлеуге, тандалған зерттеу саласында жаңа тұжырымдамалар мен идеяларды қолдануға, ғылыми/қолданбалы идеялар мен зерттеу әдістерін белгілі бір жетілдірумен ерекшеленуге бағытталуы керек. Зерттеудің практикалық бөлігі магистранттың зерттелетін мәселелердегі белгілі модельдерді, әдіснамалық негіздер мен тәсілдерді жетілдіру арқылы өзінің кәсіби саласынан нақты практикалық мәселелерді шешуге қабілеттілігін көрсетуі керек. Магистрлік жоба тандалған білім саласындағы қолданбалы мәселелерді шешетіндіктен, тақырыптар практикалық бағытта болуы керек.

Диссертацияның/жобаның атауы қысқаша болуы керек, жүргізілген зерттеу саласын анықтап, олардың мақсатын көрсетіп, диссертацияның/жобаның мазмұнына сәйкес келуі керек. Диссертацияның атауында күрделі терминология мен аббревиатураларды, аббревиатураларды қолданудан аулақ болу керек.

5.2.2 Тақырып онда жұмыстың негізгі идеясы барынша нақты көрсетілетіндей етіп тұжырымдалуы тиіс.

5.2.3 Магистрлік диссертация/жоба тақырыбы мен ғылыми жетекші университеттің ғылыми кеңесінің шешімімен тағайындалады және университет президенті-ректорының бұйрығымен қабылданған сәттен бастап 2 ай ішінде бекітіледі.

Магистрлік диссертациялардың тақырыптары өзекті болуы, ғылым мен практиканың қазіргі заманғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделуі, факультеттің/академияның ғылыми-зерттеу жұмыстарының жоспарларына сәйкес келуі тиіс.

Магистрлік жобалардың тақырыптары өзекті болып, ғылымның, техниканың және өндірістің қазіргі заманғы жетістіктеріне негізделуі, сондай-ақ факультеттің/академияның ғылыми-зерттеу жұмысының жоспарларына сәйкес келуі тиіс.

5.2.4 Магистрлік диссертацияның/жобаның мазмұны мынадай ережелерге сәйкес келуі тиіс:

- зерттеу тақырыбының өзектілігін, теориялық және практикалық маңыздылығын негіздеу;
- зерттеу бағыты бойынша мәселенің жай-күйін талдау;
- зерттеудің мақсаты мен нақты міндеттерін қою;
- зерттеу объектісі мен нысанын анықтау;
- зерттеу әдістемесі мен әдістемесін таңдау;
- зерттеу кезеңдері мен процесінің сипаттамасы;
- қорытындыларды қалыптастыру және алынған нәтижелерді бағалау;
- ғылыми жаңалықтың/практикалық жаңалықтың дұрыстығы мен негізділігін анықтау нәтижелері.

5.2.5 Магистрлік диссертацияның/жобаның құрылымы зерттеу тақырыбына, оны өткізу әдістемесіне, тандалған тақырыптың ғылыми әдебиетте пысықталуына және зерттелетін мәселенің практикалық аспектілерінің күрделілігіне байланысты. Диссертацияға/жобаға мыналар кіреді:

- титулдық бет;
- түйіндеме;

- мазмұны;
- белгілер мен қысқартулар тізімі;
- кіріспе;
- диссертацияның/жобаның негізгі бөлігі (әдетте екі-үш тарау);
- қорытынды;
- пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- қосымшалар;
- аннотация қазақ, орыс және шет тілдерінде.

5.2.6 Титул парағы диссертацияның/жобаның бірінші беті болып табылады және құжатты өңдеу және іздеу үшін қажетті ақпарат көзі болып табылады. Магистрлік диссертацияның/жобаның титул парағы 1-қосымшаға сәйкес ресімделеді. Титулдық парақта келесі мәліметтер келтірілген:

- диссертация/жоба орындалған ұйымның атауы;
- әмбебап ондық жіктеу (ӨОЖ);
- диссертанттың (диссертанттар тобының) тегі, аты, әкесінің аты;
- жұмыстың атауы;
- БББ шифры мен атауы;
- академиялық дәреже;
- ғылыми жетекшінің тегі, аты, әкесінің аты;
- қала және күні.

5.2.7 тақырып парағы диссертация / жоба беттерінің жалпы нөмірленуіне кіреді. Бет нөмірі титулдық параққа қойылмайды.

Диссертацияның/жобаның атауы қысқа болуы, жүргізілген зерттеулердің саласын анықтауы, олардың мақсатын көрсетуі және диссертацияның/жобаның мазмұнына сәйкес келуі тиіс.

Диссертацияның атауында күрделі терминологияны және қысқартуларды, аббревиатураларды пайдаланудан аулақ болу керек.

5.2.8 Түйіндеме қазақ тілінде – орыс тілінде қорғалатын жұмыстар үшін, орыс тілінде – қазақ тілінде қорғалатын жұмыстар үшін жасалуы тиіс. Жұмыста ең көп қолданылатын терминдер болып табылатын кілт сөздердің (5-10 сөз) тізімі келтірілген. Түйіндеме мәтінінде зерттеу объектісі, жұмыстың мақсаты, зерттеу әдістері, алынған нәтижелер, олардың жаңалығы, жиналған нақты материалдың сапалық немесе сандық сипаттамасы көрсетіледі. Түйіндеменің көлемі 250 сөзден аспауы керек..

5.2.9 Диссертацияның/жобаның мазмұны барлық бөлімдердің, кіші бөлімдердің, тармақтардың (егер олардың атаулары болса), қорытындылардың атауларын, диссертацияның/жобаның осы элементтері басталатын беттердің нөмірлері көрсетілген пайдаланылған дереккөздердің тізімін қамтиды (Ф УЕ 203-01-2022).

5.2.10 Магистрлік диссертация/жоба мәтіні бойынша тараулар мен параграфтардың атаулары мазмұнында көрсетілген атаулармен толық сәйкес келуі тиіс, бұл ретте тараулар мен параграфтардың атауларын қысқартуға жол берілмейді.

Кіріспе шешілетін ғылыми/қолданбалы проблеманың (міндеттің) қазіргі жай-күйін бағалауды, әзірленетін тақырыптың негізі мен бастапқы деректерін, ғылыми-зерттеу/эксперименттік-зерттеу жұмысын жүргізу қажеттілігінің негіздемесін, зерттеудің ғылыми/практикалық әзірлену дәрежесі туралы мәліметтерді, патенттік зерттеулер туралы ақпаратты және олардан алынған қорытындыларды, ғылыми-зерттеу/эксперименттік-зерттеу жұмысын метрологиялық қамтамасыз ету туралы мәліметтерді қамтуы тиіс.

5.2.11 Кіріспеде міндетті түрде зерттеу тақырыбының өзектілігі, оның мақсаты, міндеттері, зерттеу объектісі мен пәні, проблеманың арнайы әдебиеттегі практикалық маңыздылығы мен пысықталу дәрежесі, зерттеудің ғылыми/практикалық жаңалығы, сондай-ақ диссертация/жоба жазу кезінде автор қолданатын зерттеу әдіснамасы көрсетілуі тиіс. Кіріспе диссертация/жоба тарауларының қысқаша сипаттамасын қамтуы тиіс.

Магистрлік диссертацияны/жобаны енгізудің жалпы құрылымы:

- өзектілігі;
- зерттеудің мақсаты мен міндеттері;
- зерттеу нысаны мен пәні;
- зерттеу әдістері;
- ғылыми/практикалық жаңалық;
- диссертанттың (диссертанттар тобының) қорғауға шығаратын жұмысының негізгі ережелері;
- жұмыстың практикалық маңыздылығы / практикалық ұсынымдар және жұмыс нәтижелерін іске асыру;
- нәтижелерді апробациялау;
- жұмыс нәтижелерінің сенімділігі;
- жұмыс тақырыбы бойынша жарияланымдар;
- диссертацияның/жобаның құрылымы мен көлемі.

5.2.12 Жұмыстың негізгі мәтіні параграфтарға бөлінген кемінде екі немесе үш тараудан тұрады (онтайлы - үш тарау). Жеке тараулардың мазмұны кіріспеле тұжырымдалған міндеттерге сәйкес келуі және жұмыс тақырыбын дәйекті түрде ашуы керек. Әр тарау қорытындылармен аяқталады.

5.2.13 Негізгі бөлімде мыналар болуы тиіс:

- зерттеу бағытын таңдау және оның негіздемесі, есептерді шешу әдістері және оларды салыстырмалы бағалау, таңдалған зерттеу әдіснамасының сипаттамасы;
- теориялық зерттеулердің сипаты мен мазмұнын анықтауды, зерттеу әдістерін, есептеу әдістерін, эксперименттік жұмыстарды жүргізу қажеттігінің негіздемесін, әзірленген объектілердің жұмыс істеу принциптерін, олардың сипаттамаларын қоса алғанда, теориялық және (немесе) эксперименттік зерттеулер процесі;
- зерттеу нәтижелерін жалпылау және бағалау және жұмыстың келесі бағыттары бойынша ұсыныстар, алынған нәтижелердің сенімділігін бағалау және оларды отандық және шетелдік жұмыстардың ұқсас нәтижелерімен салыстыру;
- әр тарау, бөлім бойынша қысқаша қорытындылар.

5.2.14 Жұмыстың теориялық бөлігі (1-тарау) қаралатын проблеманы шешу бойынша әртүрлі теориялық тұжырымдамаларды, көзқарастарды, әдістемелік тәсілдерді қарау мен бағалауды қамтуы тиіс. Мұнда зерттеу тақырыбының (объектісінің) нақты сипаттамасы берілуі, кемшіліктері мен оның әлсіз жақтары атап өтілуі тиіс. Зерттеу пәні (объектісі) аналогтарының отандық практикада да, шетелде де жұмыс істеуін сыни тұрғыдан талдау ұсынылады.

5.2.15 Жұмыстың осы бөлімінде автор зерттелетін саладағы қолданыстағы тұжырымдамалық аппаратты талдайды, белгілі бір ұғымдардың түсіндірмесін ұсынады (авторлық анықтама) немесе оларға сыни баға береді.

Зерттелетін проблеманың әдіснамалық негіздерін жария ету кезінде оқулықтардың, оқу құралдарының, монографиялардың, интернет-ресурстардың мазмұнын дереккөзге тиісті сілтемелерсіз қайта айтуға жол берілмейді. Бұл жағдайда сілтемені тікелей бөлім мәтініне (парақтан кейінгі сілтемелер түрінде) қосу жүйесін пайдалану ұсынылады.

5.2.16 Диссертация авторы/жоба авторлары нақты саладағы теория мен практиканың дамуының негізгі үрдістерін және олардың отандық және шетелдік ғылыми және оқу әдебиеттерінде көрініс табу дәрежесін көрсетуі тиіс.

Бөлімде сондай-ақ қарастырылып отырған проблема бойынша зерттеу әдіснамасын таңдаудың негіздемесі қамтылуға тиіс. Бұл ретте зерттеудің болжамды әдістерін оларды пайдалану мүмкіндігі мен орындылығы, белгілі бір тақырыпқа, салаға және зерттеу мақсаттарына қатысты қойылған мәселені шешу үшін артықшылықтары мен ықтимал қиындықтары тұрғысынан бағалау ұсынылады.

5.2.17 Диссертацияның/жобаның талдамалық бөлімі (2-тарау) қазіргі ғылыми/қолданбалы проблеманың негізгі аспектілерін ашуға бағытталған. Бұл бөлім мазмұны бойынша негізгі болып табылады және аналитикалық сипатта болуы тиіс. Бөлімде

каралып отырған проблема бойынша жүргізілген әрбір зерттеудің нәтижелерін талдау қамтылуға тиіс. Бөлімді дайындау кезінде талдаудың әртүрлі әдістерін, соның ішінде акпаратты өңдеудің арнайы компьютерлік бағдарламаларын қолдану қажет. Бөлімнің материалдары диссертациялық жұмыста қарастырылған мәселе бойынша тұжырымдар мен ұсыныстардың дұрыстығын, толықтығын және негізділігін бағалауға мүмкіндік беруі керек.

5.2.18 Диссертацияның/жобаның ұсынымдық бөлігі (3-тарау) диссертацияда/жобада көтерілген проблеманы шешуге бағытталған негізгі ұсынымдар мен ұсыныстардың негіздемесін көрсетуі тиіс. Бұл тараудың ерекшелігі-диссертацияда/жобада қамтылған магистранттың ұсыныстары мен ұсыныстарын қолданудың практикалық қолданылуы мен нақтылығы.

5.2.19 Қорытындыда жалпы жұмыс бойынша қорытынды беріледі. Олар барлық тараулар бойынша ең маңызды қорытындыларды қамтиды. Бөлімдер бойынша мазмұндау магистранттың таңдаған және негіздеген зерттеу әдіснамасы тұрғысынан қисынды болуы тиіс, бұл оның ғылыми/эксперименттік деңгейін бағалауға мүмкіндік береді. Бұл ретте қорытындыда жүргізілген есептеулердің, талдау мен бағалаудың қорытынды нәтижелері, сондай-ақ автордың неғұрлым қызықты ұсыныстары мен ұсыныстары ғана көрсетілуі тиіс. Тұтастай алғанда, қорытындыда ұсынылған зерттеу қорытындылары мен нәтижелері жұмыстың басында (кіріспеде) автор қойған барлық міндеттердің шешімін дәйекті түрде көрсетуі тиіс, бұл жүргізілген зерттеудің толықтығы мен толықтығын бағалауға мүмкіндік береді.

5.2.20 Магистрлік диссертация көлемі – техникалық мамандықтар үшін 50-60 бет және әлеуметтік-гуманитарлық мамандықтар үшін 60-80 бет. Магистрлік жобаның көлемі - 50-60 бет.

5.2.21 Магистрлік диссертацияға/жобаға түсіндірме жазба диссертацияның/жобаның шығармашылық ниетін қысқаша және нақты түрде ашуы, зерттеу әдістерін, жүргізілген есептеулер бойынша қорытындыларды қамтуы, жүргізілген зерттеу нәтижелерін сипаттайтын иллюстрациялық материалдарды (суреттер, графиктер, диаграммалар, схемалар) қамтуы тиіс.

5.2.22 Магистрлік диссертацияның/жобаның міндетті бөлігі Power Point бағдарламасын пайдалана отырып, слайдтарда кемінде 10 иллюстрация немесе кесте орындау болып табылады, ол А4 форматындағы парақтарда баспа түрінде ресімделеді және АҚ-ның әрбір мүшесіне таратылады.

5.2.23 Магистрлік диссертацияны/жобаны орындауды бастар алдында магистрант жеке бөлімдердің орындалу кезектілігін көрсете отырып, барлық кезеңге жұмыстың күнтізбелік кестесін әзірлеуі және басшымен келіскеннен кейін кафедра меңгерушісіне/БББ жетекшісіне бекітуге ұсынуы тиіс.

Ескерту. 5.2 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

6. ДИПЛОМДЫҚ ЖОБАНЫ/ЖҰМЫСТЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

6.1 Дипломдық жобаны/жұмысты дайындауға арналған жалпы ережелер

6.1.1 Дипломдық жобаны/жұмысты дайындау мақсаттары:

- БББ бойынша теориялық білім мен практикалық дағдыларды жүйелеу, бекіту және кеңейту, нақты қолданбалы техникалық, экономикалық, өндірістік, сондай-ақ мәдени мәселелерді шешу;
- эксперименттік-зерттеу жұмысының әдістемесін игеру, өз бетінше жұмыс жүргізе білу, сондай-ақ мәселелерді шешу кезінде эксперименттер жүргізу дағдыларын дамыту;

- заманауи өндірістік, техникалық, мәдени және кәсіби құзыреттілік жағдайында білім алушының өзіндік жұмысқа дайындығын анықтау.

6.1.2 Дипломдық жоба/жұмыс білім беру бағдарламаларына сәйкес білім алушыларда келесі құзыреттерді қалыптастырады: әр түрлі акпарат көздерінен мәліметтерді іздеу, өңдеу, талдау және пайдалану дағдылары; өзіндік жұмыс дағдылары; алған білімдерін практикада қолдану дағдылары; проблемаларды анықтау, шешу қабілеттерін қалыптастыру/қалыптастыру және қалыптастыру дағдылары.

6.1.3 Дипломдық жоба/жұмыс белгілі бір БББ-ның, өндіріс саласының өзекті мәселелерін зерделейді және өз бетінше іздеу мен зерделеу нәтижелерін жинақтайды.

6.1.4 Дипломдық жоба/жұмыс ғылыми басшылықпен орындалады және келесі талаптарға сай болуы тиіс:

- ғалымдар, талдаушылар, практиктер, инженерлер, конструкторлар, менеджерлер және экономистермен бірлесіп жүргізілген зерттеулер мен жобалар шешімдерінің қорытындылары;
- зерттелген объектілер бойынша негізделген теориялық қорытындылардың болуы;
- нақты қолданбалы мәселелерді шешуді қамтамасыз ететін негізделген нәтижелердің болуы.

6.1.5 Дипломдық жұмыстарға немесе жобаларға басшылықты бейіні бойынша оқытушылар және (немесе) ҚР ҒЖБМ нормативтік-құқықтық құжаттарында белгіленген талаптарға сәйкес келетін мамандар жүзеге асырады.

Ескерту. 6.1.5 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

6.2 Дипломдық жоба/жұмыс тақырыбына қойылатын талаптар

6.2.1 Дипломдық жобаның тақырыбы заманауи болуы керек және болашақта өндірістің, техниканың және мәдениеттің дамуына ықпал етуі және мазмұны талаптарға сай болуы керек.

Дипломдық жобаның/жұмыстың тақырыбын анықтау кезінде өндірістің, техниканың және мәдениеттің нақты мәселелері мен міндеттерін ескеру ұсынылады.

6.2.2 Дипломдық жобаның/жұмыстың тақырыбы БББ және мамандарды даярлау бағыттарына сәйкес болуы тиіс.

6.2.3 Дипломдық жобалар/жұмыстар тақырыптарының тізбесін Академиялық Кеңес бекітеді. Білім алушы бекітілген тізбеден тақырыпты тандайды.

Білім алушыларға бекітілген тақырыпта қамтылмаған тақырыпта бітіру жұмысын орындау құқығы беріледі. Бұл жағдайда білім алушы кафедрасына ұсынылған тақырыпты әзірлеудің орындылығының толық негіздемесін немесе өндірістік қажеттілікке сәйкес нақты тақырыпты орындауға бөгде ұйымның хатын ұсынады.

6.2.4 Бітіру жұмысы тақырыптарының жалпы тізбесі жыл сайын кемінде 30% - ға жаңартылуы тиіс.

6.2.5 Даярлаудың техникалық бағыттарының дипломдық жобасы есептік-зерттеу сипатында болуы және есептік-графикалық бөлімді қамтуы тиіс.

6.2.6 Дипломдық жобалардың/жұмыстардың ғылыми жетекшілері оқу жылының басында университет президенті-ректорының бұйрығымен бекітіледі.

Ескерту. 6.2 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

6.3 Дипломдық жобаны/жұмысты жазу ережелерінің талаптары

6.3.1 Дипломдық жобаның/жұмыстың ғылыми жетекшісі:

- дипломдық жобаның тапсырмасын анықтайды;
- білім алушыларға дипломдық жобаны орындаудың барлық кезеңіне күнтізбелік

жоспарды құрастыруға көмектеседі;

- білім алушылардың күнтізбелік жоспарды орындауына ағымдағы бақылауды жүзеге асыру бойынша кестесін жасайды;
- диплом жобасының барлық тарауларының көлемін анықтайды және кеңесші (бар болса) мен білім алушылардың жұмысын үйлестіреді.

6.3.2 Дипломдық жобаның/жұмыстың тапсырмасы бастапқы деректерден, әзірленуге тиісті сұрақтар тізімінен, ұсынылатын әдебиеттер тізімінен, графикалық материалдар тізімінен және дипломдық жобаны орындаудың күнтізбелік жоспарынан тұрады (Ф УЕ 203-05-2022. Екінші басылым).

6.3.3 Бастапқы деректер статистикалық есептілікті, қаржылық есептілікті, статистикалық жинақтарды, лауазымдық нұсқаулықтарды, салалық стандарттарды, мерзімді басылымдарды, дипломдық жұмысты жазу кезінде пайдаланылуы мүмкін акпаратты қамтитын басқа да сенімді дереккөздерді қамтуы мүмкін.

6.3.4 Әзірленуге жататын мәселелердің тізбесі білім алушылардың бітіру жұмысын орындау процесінде орындауы қажет жұмыстардың сипатын қысқаша көрсетуі тиіс. Мысалы, 1. Шаруашылықтың сипаттамасы. 2. Технологиялық бөлім. 3. Технологиялық жабдықты таңдау. 4. Жобаланған цехтың ауданын есептеу. 5. Сары май өндіру процесін автоматтандыру. 6. Жобаның құрылыс және санитарлық-техникалық бөлігі. 7. Энергетикалық есептеу. 8. Еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 9. Экология. 10. Экономикалық тиімділікті талдау

Әзірленетін мәселелердің шамамен тізімі нақты білім беру бағдарламалары бойынша кафедралар әзірлеген дипломдық жобаларды әзірлеу бойынша әдістемелік нұсқауларда келтірілген.

6.3.5 Білім алушыларға оқу үшін ұсынылатын әдебиеттер тізімін ғылыми жетекші айқындайды.

6.3.6 Графикалық материалдардың тізімі білім алушыларға бітіру жұмысын орындау барысында әзірлеуге қажетті сызбалар/ графиктер/ схемалар, кестелер/ диаграммалар/ модельдер тізбесін көрсетеді, олардың міндетті түрлерін дәл көрсетеді

6.3.7 Күнтізбелік жоспар бітіру жұмысының әрбір бөлімі бойынша нақты тапсырмалар мен орындалу мерзімдерін көрсетуі тиіс. Мысалы: әдеби дереккөздерде зерттеу тақырыбының жарықтандырылуын талдау; зерттеу тақырыбы бойынша нормативтік-құқықтық базаны қарастыру; зерттелетін кәсіпорындарға сипаттама беру; кәсіпорындардың есеп аппаратын ұйымдастыруды қарастыру; кәсіпорындардың еңбегіне акы төлеудің бастапқы, аналитикалық және синтетикалық есебін қарастыру; зерттелетін кәсіпорындарда есеп пен еңбекақы төлеу жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу; зерттелетін кәсіпорында еңбекті қорғау нормаларын жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу, еңбекке акы төлеу аудитін ұйымдастыруды қарастыру; кәсіпорындарда еңбекке акы төлеуді жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу; зерттеу тақырыбы бойынша қорытындылар мен ұсыныстар жасау, 20 ғасыр ақындарының шығармашылығын зерделеу және талдау; өз шығармаларының негізіне өмірбаяндық фактілерді салатын авторларды бөліп көрсету; еңбекке акы төлеу аудитін өмірбаяндық фактілер және т. б.

6.3.8 Жұмыстың күнтізбелік кестесі бүкіл кезеңге құрылады және ғылыми жетекшімен келісіледі.

6.3.9 Дипломдық жобаның/жұмыстың тапсырмасын кафедра меңгерушісі/ББ көшбасшысы жұмыстың аяқталу мерзімін көрсете отырып бекітеді. Дипломдық жобаның тапсырмасы дипломдық жобаға тігіледі.

6.3.10 Қажет болған жағдайда, дипломдық жобаның/жұмыстың ғылыми жетекшісінің ұсынысы бойынша кафедрасы басшылыққа бөлінген сағаттар есебінен дипломдық жобаның жекелеген бөлімдері бойынша кеңесшілерді шақырады.

6.3.11 Кеңесші ретінде 6.1.5-тармақтың талаптарына сәйкес келетін жоғары білікті мамандар мен ғылыми қызметкерлер тағайындалуы мүмкін. Әрбір кеңесші өзіне бекітілген бөлімді тексереді және бітіру жұмысының титулдық парағына қол қояды.

6.3.12 Кафедра меңгерушісі күнтізбелік жоспарға сәйкес дипломдық жобаның орындалуы туралы білім алушының есептілігін ұсыну мерзімін айқындайды. Осы мерзімдерде білім алушы ғылыми жетекшіге және кафедра меңгерушісі есеп береді, білім алушының есебінің нәтижелері бойынша даярлық дәрежесі айқындалады және ақпарат ретінде факультет/академия деканына беріледі.

6.3.13 Дипломдық жоба/жұмыс тақырыбы бойынша әдебиеттерді терең зерттеу арқылы жүзеге асырылады (оқулықтар, қосымша әдебиеттер, монографиялар, баспа басылымдары, дәріс курстары, шет тілдеріндегі журналдар, нормативтік әдебиеттер және т.б.).

6.3.14 Дипломдық жобаны/жұмысты әзірлеу білім алушылардың әдістемелерді таңдау, есептеулер мен эксперименттерді орындау, бөлімдерді қалыптастыру бойынша жұмысын қарастырады.

6.3.15 Білім алушылар дипломдық жобаны/жұмысты университетте, сондай-ақ өндірісте, ұйымдарда, ғылыми, конструкторлық-жобалық және басқа ұйымдарда орындайды.

Ескерту. 6.3 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

6.4 Дипломдық жобаның/жұмыстың құрылымы мен мазмұнына қойылатын талаптар

6.4.1 Дипломдық жоба/жұмыс өзінің мазмұны бойынша - бұл нақты БББ бойынша университеттің бітіруші курсының білім алушылары өз бетінше орындайтын қолжазба түріндегі қолданбалы жұмыс.

6.4.2 Дипломдық жобаның/жұмыстың көлемі 45 беттен кем болмауы тиіс: көлемнің артуы БББ ерекшелігіне байланысты. Қосымшалар дипломдық жобаның көрсетілген көлеміне енгізілмейді.

6.4.3 Дипломдық жобаның құрылымдық элементтері:

- титулдық бет;
- дипломдық жобаны орындау бойынша тапсырма;
- мазмұны;
- кіріспе;
- негізгі бөлім;
- қорытынды;
- пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- қосымшалар.

6.4.4 Титулдық бет дипломдық жобаның/жұмыстың бірінші беті болып табылады және қажет болған жағдайда сұратылатын қызметтер үшін өңдеу және іздеу көзі болып табылады.

Титулдық бетте келесі мәліметтер келтіріледі:

- дипломдық жоба орындалған ұйымның атауы,
- кафедра меңгерушісінің қолымен бекіту,
- жұмыс түрі-дипломдық жоба,
- дипломдық жоба тақырыбының атауы "тақырыпқа"сөзімен,
- БББ коды және атауы,
- сол жақта "орындады", керісінше, оң жағында білім алушылардың тегі, аты және әкесінің аты,
- жолдан төмен "ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, ғылыми жетекшінің тегі, аты және әкесінің аты";
- қала мен жыл көрсетіледі.

Титулдық парақ пен тапсырманы ресімдеу Ф УЕ 203-05-2022. Екінші басылым.

6.4.5 Дипломдық жобаны/жұмысты енгізу өзекті мәселелерді, заманауи қолданбалы мәселелерді шешу мәселелерін, жағдайды бағалауды, сондай-ақ мақсаты, міндеттері, зерттеу нысаны, тәжірибелік жаңалығы, теориялық және тәжірибелік маңыздылығы, дипломдық жобаның теориялық және әдіснамалық негіздерін қамтиды.

6.4.6 Дипломдық жобаның/жұмыстың негізгі бөлігінде орындалған дипломдық зерттеулердің әдістемесі және дипломдық жобаның негізгі нәтижелері сияқты мәліметтер келтіріледі.

Дипломдық жобаның/жұмыстың негізгі бөлігі осы Ережеге сәйкес бөлімдер мен тақырыптарға (бөлімдер мен параграфтарға) бөлінеді.

6.4.7 Қорытынды бөлім қысқаша тұжырымдардан, дипломдық зерттеулердің нәтижелерінен, қойылған міндеттердің шешімдерін бағалаудан, зерттелген нысан бойынша нақты ұсыныстардан тұруы тиіс.

6.4.8 Қосымшаларға дипломдық жобаны/жұмысты зерттеу және орындау бойынша негізгі бөлімде келтірілген материалдар жатады.

7. КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТЫ/ЖОБАНЫ ДАЙЫНДАУҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

7.1 Курстық жұмысты/жобаны дайындауға арналған жалпы ережелер

7.1.1 Курстық жұмысты (жобаны) орындаудың негізгі мақсаты білім алушының білімін кеңейту, тереңдету және оның эксперименттік-зерттеу және жобалау-есептеу қызметінің дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

7.1.2 Білім алушылардың курстық жұмысты (жобаны) оқу-зерттеу қызметінің түрі ретінде орындауы тиісті оқу пәндерінің жекелеген тақырыптарын тереңдетіп зерделеуге, жүргізілген есептеулердің нәтижелерін жинақтауға, нақты БББ өзекті проблемасын өз бетінше зерделеуге ықпал етеді.

7.1.3 Курстық жұмысты (жобаны) орындау процесі мыналарды көздейді:

- 1) пән бойынша теориялық және тәжірибелік білімді бекіту және тереңдету және оларды нақты міндеттерді шешу және жобаларды орындау үшін қолдану;
- 2) өзіндік зерттеу жұмыстарын жүргізу дағдыларын қалыптастыру және зерттеу әдістемесін меңгеру;
- 3) осы проблеманы зерттеушілер алған нәтижелерді қорыту және талдау дағдыларын меңгеру;
- 4) зерттеу жұмысына қызығушылықты дамыту.

7.2 Курстық жұмыстың/жобаның мазмұнына, тақырыбына және құрылымына қойылатын талаптар

7.2.1 Курстық жұмыстың (жобаның) мазмұны мынадай қағидаттарға негізделуі тиіс:

- 1) нысаналы бағыты;
- 2) нақты құрылымы;
- 3) материалды баяндаудың логикалық реттілігі;
- 4) зерттеу тереңдігі және сұрақтардың толық қамтылуы;
- 5) дәлелдеменің анықтығы;
- 6) қорытындылардың қысқалығы мен дәлдігі;
- 7) жұмыс нәтижелерін баяндау дәлдігі;
- 8) қорытындылардың негізділігі және ұсынымдардың негізділігі болып табылады;
- 9) оны ресімдеуге қойылатын талаптарға сәйкестігі.

7.2.2 Әрбір БББ бойынша курстық жұмыстардың (жобалардың) саны модульдік оқу жоспарымен аныкталады.

7.2.3 Курстық жұмыстардың (жобалардың) тақырыптары өзекті және міндеттерге сәйкес болуы және оқу пәнінің нәтижелеріне қол жеткізуге, сондай-ақ өндіріс пен

техниканың, мәдениет пен білім беру саласының қазіргі жай-күйі мен даму перспективаларына бағытталуы тиіс.

7.2.4 Курстық жұмыстар (жобалар) кафедра бекіткен тақырыптар бойынша орындалады.

7.2.5 Курстық жұмыстардың (жобалардың) тақырыптары БББ-ның жаңартылуына байланысты 50% - ға дейін әзірленеді және жаңартылады.

7.2.6 Курстық жұмыстардың (жобалардың) тақырыптары, олардың қысқаша сипаттамасы, орындау жөніндегі талаптар тиісті академиялық кезеңнің басында білім алушылардың назарына КЖ орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар түрінде жеткізіледі.

7.2.7 Студенттерге бекітілген тақырыптан курстық жұмыстың (жобаның) тақырыбын таңдау жүзеге асырылуы мүмкін:

- білім алушының қалауы бойынша;
- оқытушы журналындағы реттік нөмірге сәйкес анықталатын нұсқалар бойынша және т. б.

7.2.8 Білім алушы өз тақырыбын зерделеудің орындылығын негіздей отырып ұсынуға құқылы.

7.2.9 Курстық жұмыстың (жобаның) көлемі БББ ерекшелігіне сәйкес анықталуы мүмкін.

7.2.10 Курстық жұмыс (жоба) келесі құрылымдық элементтерді қамтиды:

1. титул парағы;
2. мазмұны;
3. кіріспе;
4. негізгі бөлім;
5. қорытынды (тұжырымдар);
6. пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
7. қосымшалар (қажет болған жағдайда).

7.2.11 Титулдық бетте (Ф УЕ 203-06-2022) мынадай мәліметтер келтіріледі: факультет атауы;

- курстық жұмыс (жоба) тақырыбының атауы;
- мамандық/БББ шифры мен атауы;
- жетекшісі;
- орындады;
- қала, жыл.

7.2.12 Тақырыпты таңдау, орындау тәртібі мен кезеңдері, рәсімдеу, білім алушының жұмысын бағалау критерийлері және курстық жұмыстарды (жобаларды) қорғау кафедралар әзірлеген әдістемелік нұсқауларда көрсетілуі тиіс.

Ескерту. 7.2.7 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

7.3 Басшының міндеттері

7.3.1 Курстық жұмыстың (жобаның) жетекшісі осы пән бойынша дәрістік сабақтар жүргізетін оқытушы болып табылады.

7.3.2 Курстық жұмыстың (жобаның) жетекшісі міндетті:

- білім алушыларды курстық жұмысты (жобаны) орындау бойынша әдістемелік нұсқаулармен қамтамасыз ету;
- орындау кестесін анықтау керек;
- білім алушыларға курстық жұмыс жоспарын (жобасын) әзірлеуде консультациялық көмек көрсету;
- білім алушыларға қажетті негізгі әдебиеттерді, анықтамалық, мұрағаттық және басқа да ақпарат көздерін ұсыну;

- кеңес беру, жұмыстың орындалу барысын бақылау және оның орындалуына жауапты болу;
- білім алушыларға курстық жұмысты (жобаны) орындау туралы қорытынды беру.

7.4 Курстық жұмысты/жобаны қорғау тәртібі

7.4.1 Курстық жұмысты (жобаны) жұмыс (жоба) басшысы тексереді. Жұмыс мазмұны мен құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес келген кезде басшы титулдық парақта плагиаттың бар-жоғын тексеруге жіберу туралы қарарға қол қояды.

7.4.2 Қарыздардың бар-жоғын тексеруден сәтті өткен жағдайда жұмыс қорғауға жіберіледі. Курстық жұмыс (жоба) құрамында кемінде екі оқытушы және жұмыс (жоба) басшысы бар кафедра меңгерушісінің өкімімен қалыптастырылған Комиссия алдында бекітілген кесте бойынша қорғалады.

7.4.3 Білім алушылардың курстық жұмысы (жобасы) ҚР 2 кезеңінде емтихан сессиясы басталғанға дейін қорғалуы тиіс.

7.4.4 Курстық жұмыстың (жобаның) сараланған бағасы АСЖ электрондық тізімдемесіне енгізіледі.

7.4.5 Білім алушыларға курстық жұмысты (жобаны) уақтылы ұсынбағаны үшін қанағаттанарлықсыз баға қойылады, бұл студенттің ағымдағы академиялық кезеңнің оқу жоспарын орындамауын білдіреді.

7.4.6 Курстық жобаларды (жұмыстарды) тапсырмаған білім алушылар тиісті пән бойынша аралық аттестаттауға жіберілмейді.

7.4.7 Қорғаудан кейін курстық жұмыстар (жобалар) кафедра меңгерушісінде бұлтты қойманың (Google Disk) жадында сақталады.

Ескерту. 7.4 тармақ 26.03.2025 жылғы жаңа редакцияда өзгертілді

8. БІТІРУ ЖҰМЫСТАРЫН/ЖОБАЛАРДЫ ЖӘНЕ КУРСТЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ/ЖОБАЛАРДЫ РЕСІМДЕУДІҢ ЖАЛПЫ ТАЛАПТАРЫ

8.1 Бітіру және курстық жұмыстар/жобалар (бұдан әрі – жұмыстар/ жобалар) компьютерлік тәсілмен А4 форматындағы ақ қағаз парағының бір жағында бір интервал арқылы орындалады. Шрифт-бірқалыпты, өлшемі – 14 (KZ Times New Roman – қазақ тілінде, Times New Roman – орыс тілінде), қосалқы қаріп-қазақ және орыс тілдерінде -12. Жиектері: сол жағы – 30 мм, оң жағы – 10 мм, жоғарғы жағы – 20 мм және төменгі жағы – 20 мм, абзац – 1,25 см.

8.2 Әр түрлі гарнитураның шрифтерін қолдана отырып, белгілі бір терминдерге, формулаларға, теоремаларға назар аударудың компьютерлік мүмкіндіктерін пайдалануға рұқсат етіледі.

8.3 Жұмыстарды/жобаларды орындау тәсіліне қарамастан, басып шығарылған мәтіннің сапасы және иллюстрацияларды, кестелерді, басып шығаруларды рәсімдеу оларды нақты шығару талаптарын қанағаттандыруы тиіс.

8.4 Жұмыстарды/жобаларды орындау кезінде жұмыстардың/ жобалардың бүкіл көлемі бойынша бейненің біркелкі тығыздығын, контрастын және айқындығын сақтау қажет. Жұмыстарда/жобаларда, сызықтар, әріптер, сандар мен белгілер анық болуы керек.

8.5 Жұмыстарды/жобаларды дайындау процесінде анықталған дәлсіздік жазуларды және графикалық дәлсіздіктерді тазарту немесе ақ бояумен бояу және сол жерде түзетілген мәтінді (графиканы) машинкамен басу тәсілімен немесе қара сиямен немесе қара тушьпен - қолжазба тәсілімен түзетуге жол беріледі. Жалпы көлемі 3 беттен аспайтын бетте 3 катеден артық жол берілмейді.

8.6 Мәтіндік құжаттар парақтарының бүлінуіне, бұрынғы мәтіннің (графиканың) толық жойылмағандығының іздері мен былғануына жол берілмейді.

8.7 Жұмыстар/жобалар беттерін бүкіл мәтін бойынша толассыз нөмірлеуді сақтай отырып, араб цифрларымен нөмірлеу керек. Бет нөмірі парақтың төменгі бөлігінің ортасына нүктесіз қойылады.

8.8 Титул парағы, тапсырма беттердің жалпы нөмірленуіне кіреді. Құжаттың нөмірі титулдық парақта және тапсырмада қойылмайды.

8.9 Жеке парақтарда орналасқан иллюстрациялар мен кестелер жұмыстар/жобалар беттерінің жалпы нөмірленуіне қосылады. А3 форматындағы парақтағы суреттер, кестелер бір бет ретінде қарастырылады.

8.10 Тегі, мекемелердің, ұйымдардың, фирмалардың атаулары, бұйымдардың атаулары және басқа да тиісті атаулар түпнұсқа тілінде беріледі.

8.11 Бітіру жұмыстарының/жобаларының, курстық жұмыстардың/ жобалардың құрылымдық элементтерінің атаулары - "мазмұны", "нормативтік сілтемелер", "анықтамалар", "белгілер мен қысқартулар", "кіріспе", "қорытындылар", "пайдаланылған әдебиеттер тізімі" - жұмыстардың/жобалардың құрылымдық элементтерінің тақырыптары болып табылады.

Құрылымдық элементтердің тақырыптары жолдың ортасында бас әріптермен нүктесіз басып шығарылуы керек.

8.12. Белгілеулер мен қысқартулар жұмыстарда/жобаларда пайдаланылатын белгілеулер мен қысқартулардың тізбесін қамтиды. Белгілеулер мен қысқартуларды жазу оларды жұмыстардың/жобалардың мәтініне қажетті түсіндірмелермен келтіру тәртібімен жүргізіледі.

Тізім бағанда орналасуы керек. Сол жақта қысқартулар, шартты белгілер, символдар, физикалық шамалардың бірліктері мен терминдер алфавиттік ретпен, оң жақта - олардың егжей-тегжейлі шифры келтірілген.

8.13 Бітіру жұмыстарын/жобаларын, курстық жұмыстарды/жобаларды жазу кезінде автор авторға және ол материалдарды қарызға алатын, жеке ережелерді келтіретін немесе нәтижелерді пайдаланатын дереккөзге сілтемелер беруге міндетті.

8.14 Әдебиеттер тізімі жұмыстар/жобалар мәтінінде оларға сілтемелердің пайда болу ретімен орналастырылуы, араб цифрларымен нүктемен нөмірленуі және абзац шегінісінен басып шығарылуы керек. Пайдаланылған дереккөздерге сілтемелер төртбұрышты жақшада берілуі керек (1-қосымша).

Пайдаланылған әдебиеттердің өзектілігі жұмысты қорғау күніне 10 жылдан аспауы керек.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде бакалавриаттың бітіру жұмыстары үшін кемінде 10, ал магистратура үшін кемінде 20 атау болуы тиіс. Магистрлік бітіру жұмыстары бойынша шетелдік басылымдар мен дереккөздерге сілтеме жасау міндетті.

8.15 Бітіру және курстық жұмыстардың/жобалардың мәтінінде барлық қосымшаларға сілтемелер берілуі тиіс. Қосымшалар мәтінде оларға сілтеме жасау тәртібімен орналастырылады.

8.16 Әрбір қосымшаны жаңа беттен бастау керек, беттің жоғарғы жағында "қосымша" сөзі кіші әріптермен және оның белгілеуімен көрсетіледі. Қосымшаның ішіндегі әр бетте беттің ортасында жоғарғы жағында "қосымша" сөзі және оның белгіленуі көрсетілуі керек.

8.17 Қосымшалар жұмыстар/жобалар шегінде беттердің толассыз нөмірленуі тиіс.

8.18 Қосымшада жеке жолда бас әріппен мәтінге қатысты симметриялы түрде жазылатын тақырып болуы тиіс. Қосымшалар Е, З, Й, О, Ч, Ы, Ъ әріптерін қоспағанда, А-дан бастап орыс алфавитінің бас әріптерімен белгіленеді. "қосымша" деген сөзден кейін оның реттілігін білдіретін әріп шығады.

Егер құжатта бір қосымша болса, ол "қосымша" сөзімен белгіленеді.

8.19 Қосымшалар оның келесі парақтарында жұмыстардың/жобалардың жалғасы ретінде ресімделеді.

8.20 Қосымшаларға қандай да бір себептермен негізгі бөлікке енгізілмейтін жұмыстарды/жобаларды орындауға байланысты материалдарды қосу ұсынылады.

8.21 Қосымшаларға қосылуы мүмкін:

- аралық математикалық дәлелдер, формулалар және есептеулер;
- көмекші немесе сандық мәліметтер кестесі;
- сынақ хаттамалары мен актілері;
- эксперименттер, өлшеулер және сынақтар жүргізу кезінде қолданылатын

аппаратуралар мен аспаптардың сипаттамасы;

- бітіруші жұмыстарды/жобаларды, курстық жұмыстарды/жобаларды орындау процесінде әзірленген ЭЕМ шешетін есептердің алгоритмдері мен бағдарламаларының нұсқаулықтары, әдістемелері, сипаттамалары;

- көмекші сипаттағы иллюстрациялар (фотосуреттер) ;
- ғылыми-техникалық кеңесте жұмысты (немесе оның бір бөлігін) қарау хаттамасы;
- жұмыс нәтижелерін енгізу актілері және т. б.

8.22 Иллюстрацияларды (сызбалар, карталар, графиктер, схемалар, диаграммалар, фотосуреттер) олар бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастыру керек.

Иллюстрациялар компьютерлік орындауда, соның ішінде түрлі-түсті болуы мүмкін. Барлық суреттерге бітіру жұмыстарында/жобаларда, курстық жұмыстарда/жобаларда сілтемелер берілуі керек.

8.23 Жұмыстардың/жобалардың сызбалары, графиктері, диаграммалары, сызбалары, иллюстрациялары конструкторлық құжаттаманың бірыңғай жүйесінің (КҚБЖ) мемлекеттік стандарттарының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

8.24 Қосымшалардың иллюстрацияларын қоспағанда, иллюстрацияларды араб цифрларымен толассыз нөмірлеумен нөмірлеу керек.

Егер сурет біреу болса, онда ол "1-сурет" деп белгіленеді. "Сурет" сөзі және оның атауы жолдың ортасында орналасқан.

8.25 Иллюстрацияларды бөлім шегінде нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда иллюстрацияның нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген иллюстрацияның реттік нөмірінен тұрады. Мысалы: Сурет 1.1.

8.26 Қажет болған жағдайда иллюстрациялардың атауы және түсіндірме деректері болуы мүмкін (сурет мәтіні). Түсіндірме деректердің алдына «сурет» сөзі және оның атауы қойылады және келесідей орналасады: 1-сурет. Құрылғының мәліметтері. Сызба үлгісі 9-қосымшада келтірілген.

8.27 Әрбір қосымшаның иллюстрациялары араб цифрларымен нөмірдің алдына қосымшаның белгісін қосу арқылы бөлек нөмірлеумен белгіленеді. Мысалы: А.3-сурет.

Суреттерге сілтеме жасағанда бөлімнің ішінде үздіксіз нөмірлеумен «... 2-суретке сәйкес» және нөмірлеумен «... 1.2-суретке сәйкес» деп жазу керек.

8.28 Сандық материал әдетте кесте түрінде беріледі. Кестелер көрсеткіштерді жақсырақ түсіну және салыстыру үшін қолданылады.

Кестені бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналастыру керек.

Кестенің атауы оның мазмұнын көрсетуі, нақты және қысқа болуы керек. Кестенің атауы сол жақтағы кестенің үстінде, шегініссіз, оның нөмірімен бір жолға кестенің атауынан кейін соңында нүктесіз сызықша арқылы орналастырылуы керек.

8.29 Жолдар саны көп кестені басқа паракка(бетке) ауыстыруға рұқсат етіледі. Кестені басқа паракка(бетке) ауыстыру кезінде тақырып оның бірінші бөлігінің үстіне ғана қойылады. Басқа бөліктердің үстіне «Жалғасы» сөзін жазып, кестенің нөмірін көрсетіңіз, мысалы: «1-кестенің жалғасы».

8.30 Кестені тасымалдау кезінде баған тақырыбынан кейін баған нөмірін көрсететін жолды қосыңыз. Бағанның аты кестенің жалғасына берілмейді, бірақ баған нөмірі көрсетіледі.

8.31 Барлық кестелерге дипломдық жұмыстарда/жобаларда, курстық жұмыстарда/жобаларда сілтеме жасау керек. Сілтеме жасау кезінде оның нөмірін көрсете отырып, «кесте» жазу керек.

Кестені безендіру үлгісі 10-қосымшада келтірілген.

8.32 Қосымша кестелерден басқа кестелер араб цифрларымен дәйекті түрде нөмірленуі керек.

Бөлімде кестелерді нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда кесте нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген кестенің реттік нөмірінен тұрады.

8.33 Кестенің бағандары мен жолдарының тақырыптары жеке әріппен бас әріппен, ал бағандардың тақырыпшалары тақырыппен бір сөйлемді құраса, кіші әріппен, ал егер оларда болса, бас әріппен жазылады, тәуелсіз мағына. Кестелердің тақырыптары мен тақырыпшаларының соңында нүктелер қойылмайды.

8.34 Әрбір қосымшаның кестелері цифрдың алдына қосымшаны қосу арқылы араб цифрларымен бөлек нөмірлеу арқылы белгіленеді. Егер құжатта бір кесте болса, онда оны «1-кесте» немесе қосымшада келтірілген болса, «B.1-кесте» деп белгілеу керек.

8.35 Жазбалар, егер сізге мәтіннің, кестелердің немесе графикалық материалдың мазмұнына түсініктеме немесе анықтамалық деректер қажет болса.

Ескертулер мәтіннен, графикалық материалдан кейін немесе осы ескертпелер сілтеме жасайтын кестеде дереу орналастырылуы керек.

«Ескерту» сөзі қатардағы абзацтан бас әріппен жазылуы керек және асты сызылмауы керек.

Егер бір ғана жазба болса, онда «Ескерту» сөзінен кейін сызықша қойылады және ескертпе бас әріппен басылады. Бір жазба нөмірленбейді. Бірнеше нота араб цифрларымен нүктесіз нөмірленеді. Кестеге ескерту кестенің соңына кестенің соңын білдіретін жолдың үстінде қойылады.

Мысалы:

ЕСКЕРТПЕ - Жазбаларды басып шығармаңыз.

Бірнеше ноталар араб цифрларымен ретімен нөмірленеді.

Мысалы:

ЕСКЕРТУ:

1. Жазбаларды басып шығармаңыз.

2. Құжаттар нотариалды куәландырылған болуы керек.

3. Ұйымның басшысы бекітеді.

8.36 Формулалар мен теңдеулерді мәтіннен бөлек жолға бөліп, абзацтан бастап басып шығару керек. Әрбір формуланың немесе теңдеудің үстінде және астында кем дегенде бір бос жол қалдыру керек. Егер теңдеу бір жолға сәйкес келмесе, оны теңдік белгісінен кейін (=) немесе қосу (+), минус (-), көбейту (·), бөлу (÷) немесе басқа математикалық белгілерден кейін және Келесінің басында белгі қойылады, жолдар қайталанады. Көбейту амалын білдіретін белгіге формуланы тасымалдау кезінде «» белгісін пайдаланыңыз.

8.37 Таңбалар мен сандық коэффициенттердің мағыналарын түсіндіру формулада қандай ретпен берілсе, формуланың астында тікелей берілуі керек.

Формулалар бүкіл жұмыс бойынша реттік нөмірлеу арқылы араб цифрларымен жақша ішінде жолдың шеткі оң жағында нөмірленуі керек.

Мысалы:

$$A = a : b; \quad (1)$$

$$B = c : e. \quad (2)$$

8.38 Қосымшаларда орналастырылған формулалар араб цифрларымен бөлек нөмірленуі керек, мысалы, формула (B.1) әрбір цифрдың алдына қосымша белгісін қосу арқылы әрбір қосымшада.

Мәтіндегі формулалардың реттік сандарына сілтемелер жақшада берілген.

Мысалы: (1) формулада.

Бөлімдегі формулаларды нөмірлеуге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда формула нөмірі нүктемен бөлінген формуланың бөлім нөмірі мен реттік нөмірінен тұрады, мысалы, (3.1).

Математикалық теңдеулердің берілу реті формулалардағыдай.

8.39 Дипломдық жұмыстарда/жобаларда, курстық жұмыстарда/жобаларда формулалар мен теңдеулерді қолмен жазылған қара сиямен ресімдеуге рұқсат етіледі.

8.40 Стандарттарға, техникалық шарттарға және басқа құжаттарға сілтеме жасауға рұқсат етіледі; дегенмен олар тиісті талаптарды толық және бір мағыналы анықтайды және құжатты пайдалануда қиындықтар туғызбайды.

Құжатқа тұтастай немесе оның бөлімдері мен косымшаларына сілтеме жасау керек.

8.41 Бітіру жұмыстары / жобалар, курстық жұмыстар/жобалар бөлімдер мен бөлімдерге бөлінуі керек. Бөлім жана беттен басталады. Әр бөлімде және кіші бөлімде толық ақпарат болуы керек. Бір бөлімнің ішіндегі бөлімдер мәтіннен екі жолға шегіну арқылы өзара бөлінеді. Мәтін мен кіші бөлімнің кейінгі атауы, сондай-ақ кіші бөлімнің атауы мен кейінгі мәтін арасында екі жол шегініс болуы тиіс. Магистрлік диссертацияда бөлімдер мен бөлімдерден басқа тармақтар да болуы мүмкін. Қажет болған жағдайда тармақтар тармақшаларға бөлінуі мүмкін. Диссертация мәтінін тармақтар мен тармақшаларға бөлу кезінде әрбір тармақта толық ақпарат болуы қажет.

8.42 Бөлімдерде, бөлімдерде тақырыптар болуы керек. Бөлімдердің атаулары жиынтықта бітіру жұмыстарының/жобалардың, курстық жұмыстардың/жобалардың тақырыбын ашуы керек, ал кіші бөлімдердің атаулары жиынтықта тиісті бөлімді ашуы керек.

8.43 Бөлімдердің, бөлімшелердің және тармақтардың тақырыптары олардың мазмұнын анық және қысқаша көрсетуі керек.

8.44 Бөлімдердің атаулары абзац шегінісімен бас әріптермен, ал бөлімшелер мен абзацтар соңындағы нүктесіз бас әріппен, астын сызусыз басылуы керек. Бөлімдердің, бөлімшелердің, құрылымдық элементтердің атаулары қою шрифтпен ерекшеленген. Бөлімнің, бөлімшенің және абзацтың атаулары бір жолдан шегініспен бөлінеді. Атау екі сөйлемнен тұрса, олардың арасына нүкте қойылады. Тақырыптарда сөзді дефиспен қоюға жол берілмейді.

8.45 «Мазмұн» құрылымдық элементінде тараулар мен бөлімшелердің атаулары қою әріптермен ерекшеленбейді.

8.46 Мазмұнға: бөлімнің кіріспе, реттік нөмірлері және барлық бөлімдердің (тараулардың) атаулары, бөлімшелер, қорытындылар, әдебиеттер тізімі, бет нөмірлері көрсетілген косымшалар кіреді. Мазмұнды пішімдеудің мысалы 11-косымшада келтірілген.

8.47 Бөлімдер құжаттың бүкіл аумағында араб цифрларымен нүктесіз белгіленген және абзац шегінісімен жазылған реттік нөмірлері болуы керек. Бөлімшелер әр бөлімде нөмірленуі керек. Бөлімше нөмірі нүктемен бөлінген бөлім және бөлімше нөмірлерінен тұрады. Бөлімшенің соңына нүкте қойылмайды. Бөлімдер екі немесе одан да көп бөлімшелерден тұруы мүмкін.

Мысалға

1 ТҮРЛЕРІ МЕН НЕГІЗГІ ӨЛШЕМДЕРІ (теориялық; талдауларға шолу, т.б.)

1.1 }
1.2 } **ҚҰЖАТТЫҢ БІРІНШІ БӨЛІМІНІҢ ТАРАУЛАРЫН НӨМЕРЛЕУ**
1.3 }

2 ТЕХНИКАЛЫҚ ТАЛАПТАР (әдістемелік; жасалған немесе ұсынылған үлгілерді негіздеу және т.б.)

2.1 } **ҚҰЖАТТЫҢ ЕКІНШІ БӨЛІМІНІҢ ТАРАУЛАРЫН НӨМЕРЛЕУ**
2.2 }
2.3 }

3 Сынау әдістері (практикалық іске асыру; техникалық-технологиялық; экономикалық, т. б.)

3.1 } **ҚҰЖАТТЫҢ ҮШІНШІ БӨЛІМІНІҢ ТАРАУЛАРЫН НӨМЕРЛЕУ**
3.2 }
3.3 }

Егер құжатта бөлімшелер болса, онда тармақтардың нөмірленуі бөлімшенің ішінде болуы керек, ал тармақтың нөмірі нүктелермен бөлінген бөлім, бөлімше және тармақ нөмірлерінен тұруы керек, мысалы:

3 СЫНАҚ ӘДІСТЕРІ

3.1 АППАРАТТАР, МАТЕРИАЛДАР ЖӘНЕ РЕАКТИВТЕР

3.1.1 } **ҚҰЖАТТЫҢ ҮШІНШІ БӨЛІМІНІҢ БІРІНШІ БӨЛІМШЕСІНІҢ**
3.1.2 } **ТАРМАҚТАРЫН НӨМІРЛЕУ**
3.1.3 }

3.2 СЫНАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ

3.2.1 } **ҚҰЖАТТЫҢ ҮШІНШІ БӨЛІМІНІҢ ЕКІНШІ БӨЛІМШЕСІНІҢ**
3.2.2 } **ТАРМАҚТАРЫН НӨМІРЛЕУ**
3.2.3 }

8.48 Бітіру жұмыстары / жобалар, курстық жұмыстар / жобалар мынадай нысандарға сәйкес колонтитулдарды қамтуы тиіс:

- Ф УЕ 203-01-2022-магистрлік жұмыс / жоба;
- Ф УЕ 203-04-2022-дипломдық жоба;
- Ф УЕ 203-06-2022-курстық жұмыс / жоба.

9. БІТІРУ ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІН ЕНГІЗУ

9.1 Бітіру жұмыстарының нәтижелерін енгізу автор әзірлеген зияткерлік өнімнің тиімділігінен тұратын зерттеудің практикалық құндылығын растау ретінде қызмет етеді.

9.2 Бітіру біліктілік жұмыстарының нәтижелерін енгізу енгізу туралы акт немесе анықтама түрінде ресімделеді.

9.3 Жүргізілген зерттеу нәтижелері бойынша мыналар енгізілуі мүмкін:

- әдістеме;
- алгоритм;
- бағдарлама;
- технология;
- іс-шаралар кешені;
- инновациялық шешімдер және т. б.

Іске асыру актісінде сипатталған үлгілі элементтер 1-кестеде келтірілген.

9.4 Енгізу актісін/енгізу туралы анықтаманы Тапсырыс беруші кәсіпорынның өкілдері еркін нысанда жасайды және мыналарды қамтуы тиіс:

- Бітіру жұмысы авторларының т. а. ә.;
- зерттеу тақырыбы;
- акт/анықтама берген кәсіпорынның толық атауы;

Кесте 1. Іске асыру актісінде сипатталған үлгілі элементтер.

Профиль	Үлгі, не сипаттау керек
Педагогика	- өзгерту үшін арнайы ұсыныстар немесе шаралар қажет болған жағдайлар; - білім беру процесіне әзірлемелерді енгізу; - оның нәтижесі; - диплом материалдарын жасау үшін пайдаланылған оқу жоспарлары, бағдарламалар, Конспектілер, әдістемелік құралдар, дәріс курстары
Инженерлік Технологиялар	- енгізілген технологияның мақсаты мен мәні; - қолдану әсері; - тесттердің, эксперименттердің, тәжірибелердің, тексерулердің қорытындылары
ІТ	- ұсынылған шешімдердің қолданылу аясы; - олардың пайдалану сипаттамалары; - олардың көмегімен шешілетін міндеттер; - оларды пайдалану тиімділігі туралы деректер
Қаржы Менеджмент Экономика Құқық	- нақты сала үшін ұсыныстардың орындылығы; - тиімділік; - ұйым жұмысында пайдалану тетіктері

- бастапқы мәселенің сипаттамасы;
- шешілген міндеттер тізімі;
- кәсіпорын қызметінде нәтижелерді қолдану фактісі немесе дәрежесі туралы мәліметтер;
- инновацияны енгізу әсерінің презентациясы, оны әртүрлі тәсілдермен көрсетуге болады. Техникалық немесе экономикалық бағыттар үшін: сандық көрсеткіштердің оң динамикасын келтіру, гуманитарлық бағыттар үшін: зерттеу объектісінің сапалық өзгерістерін сипаттау.

9.5 Егер бітіру біліктілік жұмысы нақты кәсіпорынның жұмыс істеуін қараусыз орындалса (тапсырыс бойынша емес), енгізу актісі/енгізу туралы анықтама зерттеу нәтижелері ықтимал пайдалы болатын ізденістер бейініне сәйкес келетін кез келген кәсіпорынды ресімдей алады. Инженерлік-техникалық бағыттағы бітіру жұмыстары бойынша қол жеткізілген экономикалық тиімділікті көрсете отырып, өнеркәсіптік кәсіпорында сынау актілері ұсынылуы мүмкін.

9.6 Енгізу актісіне / енгізу туралы анықтамаға кәсіпорын басшылығы қол қояды және кәсіпорынның мөрімен куәландырылады.

9.7 Енгізу актісінің немесе сынақ актісінің болуы қорытынды аттестаттау комиссиясының отырысы кезінде назарға алынуға тиіс.

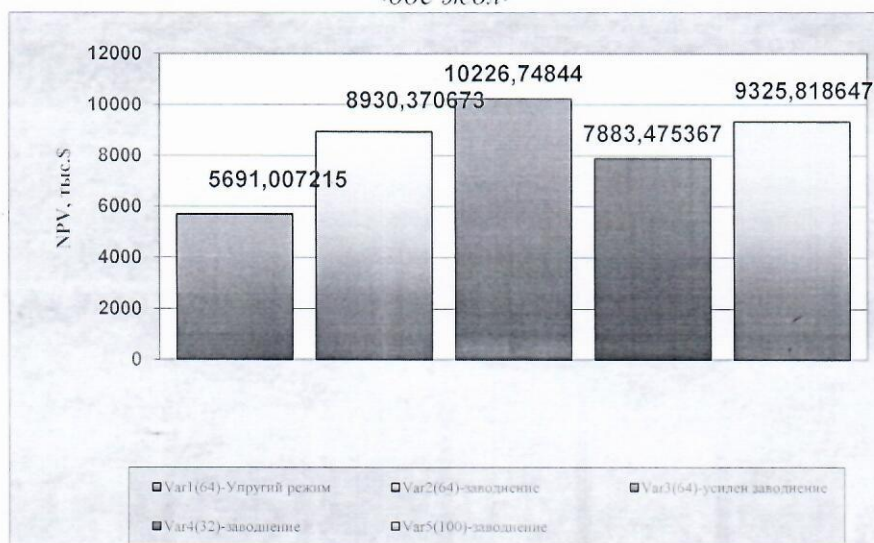
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

<бос жол>

1. Захарова Т.В., Ананьев А. Р. Девон Минусинск иілуінің бискар сериясының стратиграфиялық жағдайы туралы//Бюл. Моск. табиғат сынаушылар қоғамы, 2005, Т. 65. Вып. 2, С: 44-50.
2. Зольников и. Д., Дементьев В. Н., Добрецов Н. Н., Кривоногов С. К. НМУ геология-геофизикалық факультетінде ГАЗ-технологиялар және оқытудың интерактивті жүйелері//Докл тезистері. III Всес. конф. Аумақтарды тұрақты дамыту мақсатында табиғатты пайдалануды оңтайландыру үшін ГАЗ, Барнаул, 2011, С: 625-629.
3. Есеп № 81047478. ҚазКСР ҒА имно. Процестердің кинетикасы мен химизмін зерттеу // Алматы, 2010, 240 б.
4. КСРО патенті. № 72931 шикізатты өндеу тәсілі . Оpubл. 21.02.97.Спиридонов Э.м. Алтын Тау (Қарабаш) мыс алтын кен орнының геологиясы мен минералогиясы. Автореф. канд. дис. Мәскеу, 1997, 24 б.

Жұмыс мәтіні
<бос жол>

<бос жол>

Сурет 1. Опциялар бойынша дисконтталған ақша ағыны.

Ескертпе- КМГ және ЖМГ кен орындарының деректері бойынша жасалған

<бос жол>

<бос жол>

Қосымша 3

1-кесте-Гипергенді минералдардың 1975, 1986 және 1998 жылдардағы сыныптар бойынша таралуы
<бос жол>

Минералдар кластары	Минералдар саны (ондаған дәлдікпен)		
	1975	1986	1998
Сульфаты	100	120	140
Арсенаты	70	105	115
Оксиды-гидроксиды	60	100	115
Галогениды	45	60	75
Фосфаты	40	45	65
Карбонаты	30	40	45
Сульфиды и их аналоги	30	40	45
Ванадаты	20	35	40
Силикаты	20	30	40
W-, Mo-, Cr-аты	20	25	35
Теллураны и теллураны	10	30	30
Самородные элементы и интерметаллиды	10	20	20
Селенаты и селениты	6	8	8
Антимонаты, сульфиты, арсениты	6	5	5
Всего	470	660	770

<бос жол>

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	5
1 БІРІНШІ БӨЛІМ АТАУЫ.....	8
1.1 БӨЛІМШЕ АТАУЫ	8
1.2 БӨЛІМШЕ АТАУЫ.....	11
2 ЕКІНШІ БӨЛІМ АТАУЫ.....	20
2.1 БӨЛІМШЕ АТАУЫ.....	20
2.2 БӨЛІМШЕ АТАУЫ.....	27
3 ҮШІНШІ БӨЛІМ АТАУЫ.....	47
3.1 БӨЛІМШЕ АТАУЫ.....	47
3.2 БӨЛІМШЕ АТАУЫ.....	53
ҚОРЫТЫНДЫ.....	62
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....	64

ҚОРЫТЫНДЫ

№ 15

«20» 03 2025 ж.

1. Нормативтік құжатты жасақтауға жауапты: Оқу әдістемелік басқарыма
(құрылымдық бөлімше атауы)
2. Сараптамаға өтініш беруші деректері: Басқарыма басшысы: Шайхаденов Р.Н.
(жауапты тұлғаның аты-жөні)
3. Өтініш берушінің қызметі: Оқу әдістемелік басқарыма басшысы
4. Сараптамаға ұсынылды: Бетіңіз қиы/жобаларыңыз қиы/құрылымдық бөлімше атауы
(құжаттың атауы)

Корытынды: Саратогамата үзгөрүшкөн кыскаруулар
маларт. кыска дүрбөс экстерн. дүрбөс болгон тапталы,
бүлмө алуу. бүткүл харман. экстерн кыскаларга кыска
мата тапталы менен бүлмө алуу менен кыска менен
бүткүл кыска. дүрбөс дүрбөс кыска менен кыска реттеде
тапталы менен бүткүл.

Кыскаруу 2025-жылдагы кыскаруу аяктап
экстерн кыскаруу менен бүлмө салышы менен аяктап
кыскаруу менен бүлмө менен дүрбөс менен бүлмө
кыскаруу менен бүлмө менен бүлмө менен бүлмө
кыскаруу менен бүлмө менен бүлмө менен бүлмө.

Кыскаруу менен бүлмө менен бүлмө менен бүлмө
кыскаруу менен бүлмө менен бүлмө менен бүлмө.

Сараптама Комиссия мушелері:

Төрағасы:

мүшелері:

Абалашева Р.К.
Климукова Л.К.
Замарова И.С.
Алимова И.С.
Алимова И.С.
Алимова И.С.
Алимова И.С.
Алимова И.С.